

LBRIS

We know
books

REJTŐ JENŐ

**PISZKOS FRED
KÖZBELÉP**

FÜLIG JIMMY ŐSZINTE SAJNÁLATÁRA

**Editura KEDVENC Kiadó
Székelyudvarhely, 2022
ISBN: 978-606-9633-04-5**

SZERETNÉK VILÁGHÍRŰ LENNI!
Sok a pénzem! Kevés a leleményességem!
Minden jó ötletet örömmel fogad:
megnyerő ifjú, aki elvesztette életkedvét.

Válaszok:

1. számú levél:

Hirdetését olvastam és közlöm önnel, hogy elveszett életkedvének becsületes megtalálója vagyok. Hat évig Bostonban, mint a villamosság-áramelindítója működtem, amíg egy alkalommal kaucsukkezésem miatt rövidzárlat történt, és az elítélt áramhiány következtében nem szenderült jobblietre, illetve a rosszabb létben, a szender mellőzésével életben maradt. Sajnos, kivégzés nem lehetséges áldozat nélkül, és így nyugalmas állásomból nyomban röpítettek. Legyen szabad ennyit a kaucsukmanzsettámról. Ezután természetesen a filmnél kerestem elhelyezkedést, mivel szakképzett nyergesmester vagyok. Állítólag cowboy jeleneteknél ilyenre szükség lehet. Így lettem tehát a Paramountnál kerékpáros kifutó, ám hamar megnősültem, úgyhogy ma virágzó, de alig jövedelmező kertészetem van Oklahoma államban. Nevem Schwachta Szókratész vagy Knapp (ahogy tetszik). Negyvenöt éves, özvegy ítéletvégrehajtó vagyok, aki úgy érzi, hogy még tartogat számára valamit az élet. Hirdetését olvastam és ajánlatom a következő: Ön világhírű lehet, ha örökbefogad és nekem ajándékozza vagyontát, azután gyalog, vagy úgynevezett roller nevű játékgörgön eizarándokol Kalkuttába és útközben mindenhol azt hirdeti, hogy a nyerskoszt csodákat művel! E marhaságnak híre menne, nevét megismernék a világ mind a négy sarkában, mivel így szólna az emberiség: „No lám csak...”. Értesítsen, hogy melyik vonattal vár egy negyvenöt éves nyugalmazott ítéletvégrehajtót (aki úgy érzi, hogy még tartogat számára valamit az élet), és hetvenkét szabályszerűen végrehajtott, igazolt kivégzést mutathat fel. Az ön embere vagyok!

Üdvözlé:

SCHWACHTA SZÓKRATÉSZ
vagy KNAPP (ahogy tetszik)

2. számú levél:

Uram! Világhírűvé tenni gyerekjátéki Feltaláltam a „Gyermekeid játszva gyilkolnak” nevű csörgőre, kereplőre és kisvasútra alkalmazható tetszetős gyerekjátékot, mely egyben légyölő. Két légy súlyától a szerkezet működésbe jön és lecsap! Finanszírozzon Ön, és nevemet Edisoné mellett, Önét az én nevem mellett emlegeti az emberiség e találmány révén, amely két legyet pusztít el és egy csapásra világhírűvé teszi...

3. számú levél:

AKAR ÖN VILÁGHÍRŰVÉ LENNI? AZT SZERETNÉ, HA CSODÁLNÁK ÉS TISZTELNÉK? HA MILLIÓK EMLEGETNÉK A NEVÉT?

ÉS HAJLANDÓ IL YESMIÉRT JELENTŐS PÉNZÖSSZEGEKET ÁLDOZNI? SZERINTEM EZ EGY NAGY MARHASÁG ÖNTŐL!

Minden tisztelet nélkül

B. KNOX

természetimádó, mormon prédikátor, a Mazdaznan

Egyesület Dalárdájának baritonistája.

4. számú levél:

CSEKÉLY ELLENSZOLGÁLTATÁS FEJÉBEN VILÁGHÍRŰ LEHET!
MI AZ ÉRVÉNYESÜLÉS TITKA?!

Gondosan tanulmányoztam Napóleon, Tolsztoj, Chaplin és D. S. Windthorn életét. E nagy emberek azért lettek halhatatlanná, mert „Bájóka” Lenolajat használtak kopaszodás ellen.

Akar Ön fogalomvá válni, mint Rasputin, Beethoven, Shaw, Pasteur és D. S. Windthorn?

HASZNÁLJON „BÁJÓKA” LENOLAJAT!

Gyártja: D. S. Windthorn mérnök, 24. Brooklyn

5. számú levél:

Ha Ön gyorsan és jutányosan világhírű óhajt lenni, olvassa el főművem:

„HOGYAN ÉLHETÜNK GAZDAGON, SIKERESEN ÉS EGÉSZSÉGESEN.”

Szives megrendelését a *Bostoni Beteg Hajléktalanok Szeretőkórházába* várom, sőt elvárom, mert öt hónapja beteg, családos embertársán segíteni kötelesség!

Kiváló tisztelettel,

E. HUBERTON

a „*Hogyan éljünk gazdagon, sikeresen és egészségesen*” c. mű szerzője

U.i. másik főművem: „*Karrier, erő és egészség lélegzőgyakorlatok és svédorna útján*” ugyanezen, kórház címén megrendelhető.

LBRIS books

És így tovább! Képtelennél képtelenebb feleletek, egyik butább, mint a másik. Dombbá nőtt a sok válasz, és valamennyi merő ostobaság.

- Sajnos, nincs megfelelő - szólt Theobald Lincoln, miután az utolsót is elolvasta. A karszék előtti félméteres levélhalom megmozdult, és előbújt alóla egy betemetett titkár.

- Sejtettem. Az emberek nem túlságosan leleményesek, Mr. Theo - közölte a felbukkant.

Így mondta: „Mr. Theo”, mivel ezt a fiatalembert alkalmazottjai sem nevezték másképpen, csak teobaldi tekintélyének roncsaiból kedélyessé restaurált keresztnévén. Hogy mégis alkalmazták a miszter megszólítást is, ez csak azért volt lehetséges, mert némi tisztelet, ha neki személyesen nem is, de millióinak csak kijárt környezetétől.

A fiatalember ugyanis milliomos volt. Egyénisége három pregnánsan jellemző együttthatóból állt, ú.m.: szeplős arc, vörös haj és mélyeség előítélet mindenféle tevékenységgel szemben; szóval hiába akarom szépíteni az ügyet, valljuk be férfiasan: ez a fiatalember roppant lusta volt.

Különböen kellemes ifjúnak mondták. Szüntelenül vidám arca, felületes életfilozófiái, széles válla, derűs kék szeme jóízűen rokonszenvessé tették, és külseje még az esetben is előnyösnek számított, ha hölgyismerősei azt játszották, hogy melyikük szeretné Theót, amennyiben nem volnának milliói.

Legutóbb azonban menyasszonya keletkezett, egy váratlan, heveny lelki életből kifolyólag, éspedig Charlotte Dusan, a Franciaországból importált elsőrangú művésznő, ki a Broadway egyik előkelő orfeumában *Haláltánc* néven eljárta agóniájával olyan művészi érdeklődést keltett, hogy szereplésétől az üzem pezsgőfogyasztása mintegy harminc százalékkal fellendült.

Mr. Theo, a Pacific Ocean Trust vezérigazgatójának fiaként született, és ezt úgy értelmezte, hogy elegendő napi működés számára, ha unalmának elűzését tűzi ki élete céljául. Eleinte csak az unaloműzés vezette Charlotte Dusanhoz, később azonban egészen komoly és heves éjszakázással fajultak érzelmei a művésznő következtében.

- Charlotte! Elveszem feleségül magát! - mondta egy napon a milliomos.

De a művésznő rációval a könnyen elképzelhető feleletre, így szólt:

- Mit kezdjek egy emberrel, aki csupán milliomos? Azt hiszi, hogy ez minden?

- Igen - felelte őszintén a fiatalember, mivel csakugyan azt hitte.

- Téved! Az én férjemre ne mondják, hogy pénzeszsák. Legyen tekintélye és pozíciója! Dolgozzon valamit!

- Nem teherem - felelte Mr. Theo.

- Akinek pénze van, az ne zavarja dolgozással a mások munkáját.

- Akkor ne is álmódjon rólam!

A fiatalember szerelme azonban nem ismert akadályt. Keresett valami középutat, hogy a tekintély is meglegyen és a munka se váljék szükségessé.

- Mr. Thorn - kérdezte a titkárát egy ilyen tájékozódó szomorú estén -, mit tegyen valaki, ha nem akar dolgozni, és mégis szeretné bizonyos fokig megindokolni állandó jelenlétét a világon?

A titkár markáns, barázdált arcát dörzsölte az álla körül. Emanuel Thorn száraz, sovány ember volt, flegmatikus és álmos hangú.

- Mondjuk - ajánlotta megfontoltan - alapítson egyesületet azzal a címmel, hogy: „A Munka Nem Szégyen, De Unalmas!” Az egyesület éjjel-nappal terjesztené programját: Senki se dolgozzék, akinek a munkájára nincs szükség, vagy nem a megélhetéséhez kell pénzt keresnie. Ha ez megvalósul, úgy rohamos fejlődésnek indulna a világ, áldás következne az emberiségre, és az ön nevét együtt említenék Galileivel, aki szintén semmit sem dolgozott szerintem, mert csakis unalmában figyelhette meg, hogy a föld forog.

- Stop! Ön mégiscsak a leghasznosabb ember a szolgálatomban! Bármilyen hülyeséget mond, eszembe juttat valami épkezláb ötletet.

- Yes... - Bólintott, és hiányzó, ritkult, vörhenyes pillákkal bóbiskoló szemhéjait meglegedetten lecsukta.

- Fő, hogy az ember valami módon nélkülözhetetlenné váljék. Eredmény a munka értéke, mert a legértékesebb munka sem alibi, és nem menti az eredménytelenséget. Azt hiszem, most nagyon jól mondtam.

- Engem is meglep. Lehet, hogy meghűlt valahol. Az ideám mindenesetre elsőrendű! Világhírű leszek. Az egyetlen mód arra, hogy valaki munka nélkül jólétben élhessen, és ne kritizálják. Senki sem kutatta, hogy Edison dolgozik-e, amikor éppen nem találja fel az izzólámpát, a gramofont és más efféjét. Vagy ki törődött azzal, hogy Darwin munkálkodik-e állandóan, miután úgy vélte, hogy felmenőági majmokkal tartunk rokonságot? Holnap közzétesz a lapokban egy hirdetést.

Nem tetszett a titkárnak.

- Mindig küzdöttem az ellen, hogy egy gentleman a nyilvánosság előtt szerepeljen. De ön makacs ember. Feladom hát a küzdelmet és a hirdetést.

Így történt. Ám az ostoba válaszlevelek meddő eredménye után Mr. Theo feltette, hogy érintkezésbe lép ama zord atyával, aki már sokkal régebben magáévá tette Charlotte Dusan felfogását a munka fontosságát illetően.

A fiatalember kész volt rá, hogy enged a sok rábeszélésnek és belép a céghez.

- Mr. Thorn! Kössön össze a „Pacioci”-val!

Jellemző volt ez is Mr. Theo egyéniségére, hogy a komoly, hatalmas Pacific Ocean Trust vállalatot természetéhez mérten a rövid „Pacioci” megjelöléssel illette, mint ahogy kedves pónilovacskaét édesgetnek undok cuppogással.

Rosszkedvűen szivarra gyújtott, mivel előrevetette árnyát a nehéz munkával kapcsolatos jövőendő, amikor ugyanúgy fog élni, mint most, de joggal korholják majd naponta.

- A Pacioci, Mr. Theo! - szólt a titkár, és átadta a telefont.

A fiatalember szokott meggondolatlan módján belehadarta a kagylóba:

- A papát kérem! Itt Theo beszél!

A háziközpont „Leó”-t értett, és kapcsolta a portást, akinek ilyen néven húszéves fiúgyermek volt.

Érdes hang kiáltott Mr. Theóra:

- Na megállj, te csirkefogó! Egy órája ülök itt nadrág nélkül!

- Az hogy lehetséges?

- Úgy, hogy nincs itt a nadrágom! Azt akarod, hogy megfázzam?!

- Isten őrizz! - felelte ijedten a milliomos, mert szerette embertársait.

- Máris náthám lett!

- Hát nincs ott valami ágyterítő, amivel takarózni lehet?

- Te ostoba alak! Ágyterítőben nem lehet az előcsarnokba menni!

- Az biztos,

- Ha öt perc múlva még mindig nadrág nélkül ülök itt, akkor beverem a fejedet!

- Máris intézkedem.

- Halló! Az alsó felhajtásra tétess bélésanyagot, mert kirojtosodik, ha sár van. És a vasalás olyan legyen, mint a borotva éle, mert megemlegeted a kezem járását!

Miután a portás, akinek Leó néven húszéves fiúgyermek volt, dühösen lecsapta a kagylót, Mr. Theo csengetett, és erre megjelent Sígorszki, a lakáj.

- Azonnal elviszi az egyik nadrágomat a Paciocihoz - szólt a milliomos -, de olyan legyen a vasalása, mint a borotvaé, mert a portásnak lesz, és ha nincs megelégedve, úgy súlyos testi fenyítésben részesülünk.

Az alsó felhajtásra tétessen bélésanyagot, mivel kirojtosodik úgy. Mondja neki, hogy üdvözlöm, és ha kell a kabát is, csak telefonáljon. Sígorszki, a lakáj, valaha átélt egy vasúti katasztrófát, és ennek következtében félszemű és féleszű lett. Általában egészséges korából csak megbízhatatlansága és pontatlansága maradt a régi.

- Mr. Theo - kérdezte lassú orrhangon, emelt fővel -, miért rojtosodna ki a nadrág. Hiszen ilyenkor autón közlekednek az emberek.

- De a Pacioci portásának nincs autója. Igaz!... Ez sem helyes! Ugorj be a nadrággal Chryslerékhez, és vásárolj szegénynek egy sportkocsit.

Mr. Baruch T. Livingstone, a portás igen meglepődött, midőn belépett fülkéjébe a félszemű és féleszű Sigorszki egy nadrággal és egy hathengeres Chrysler-sportkocsi vételét igazoló kötlevéllel. A dühös atya megfogadta közben Mr. Theo tanácsát, és az ágyterítőbe burkolódzva ült az ablaknál, kezében az elnöki dolgozó „TANÁCSKOZÁS FOLYIK, CSENDET KÉRÜNK!” feliratú alkalmi táblájával, hogy Leó nevű fiát jól fejbe üsse, amikor késve bár, de mégis elhozza az áhított ruhadarabot. Fogalma sem volt arról, hogy ez a veszély nem fenyegeti, mivel a fia délben felcsapott matrónnak, elitta a műtömés árát, és félórája úton van a nadrággal Hawaii felé, ahol illatosak az éjszakák, tüzes szeműek a nők, továbbá zeng a gitár, ha a tangószövegíróknak még hinni lehet, ami eléggé kétséges.

- Azí üzeni a gazdám - jelentette Sigorszki -, hogy most már nem fog kirojtosodni a nadrágja, mert vásárolt önnek egy ötliteres kocsit.

A portás álmélkodott, amennyiben ez a szó a csodálkozás és az ájulás közti különleges, hökkent állapotot eléggé híven kifejezi.

- Kicsoda... ön? - hebegte.

- Roland Sigorszki. Nemrégiben beszélt a gazdámmal egy nadrág ügyében.

- Nincs szerencsém... Talán közelebbit szíveskedne, hogy kicsoda ön...?

- Kérem. - Hüvösen bólintott, és máris felmondta:

- Születtem Ogyesszában, negyvenkét éves múltam, és mint Papagalos nyugdíjazott görög állomásfőnök hajdani főlovászmestere kerültem az Államokba. Íme a nadrág. Fogja, uram.

- Bocsánat, de itt tévedés lesz... - ámuldozott.

- Én nem beszéltem soha az állomásfőnök úrral...

- Nem vette rossz néven. Legalábbis nekem nem említette. Szófukar ember volt az öreg. Tessék... Itt a kötlevél is. A nadrág vasalása különlegesen éles.

- Bizonyos ön abban, hogy nem téved?

- Magam vasaltam. De ha óhajtja, még egyszer kivasalom, mivel a gazdám szeretné elkerülni az ön kilátásba helyezett inzultusait. Fogja, uram.

A portás szédelegve állt. Sigorszki még közölte vele, hogy milyen számot hívjon, ha szüksége volna a kabátra is, és távozott.

Baruch T. Livingstone szájtátva állt ott, egyik kezében a nadrág, másik kezében a kötlevél, lábainál a lehullott ágylepel, és úgy festett e jelenésszerű, de mérsékeltlen díszes pózban, mint valami különlegesen modern festő műve.

Ekkor azonban megjelent a személyzeti főnök egy kövér emberrel.

- Bemutatom magának az új portást, Livingstone - közölte kedélyesen, hogy ne ingerelje a beteget.

- Ön megfélelkezik arról, hogy valaki a bank elé is kell. Felveheti azonnal a fizetését.

- Nem vehetem fel azonnal. Csak másodsorban.

És először is a nadrágot vette fel. A nadrág fizikai igazságának tudatában könnyedén és egykedvűen kettészakadt. Mr. Theo megfélelkezett arról, hogy a portás ülőfoglalkozása következtében erőteljes férfiú volt. Így hát Baruch T. Livingstone nem tehetett mást, derekára csavarta az ágyterítőt, és az új portás csodálkozva nézte, amint elődje beül az épület előtt egy hatalmas autóba és elrobog.

- Látja, Marvéd - szólt a személyzeti igazgató -, szorgalmas emberek így válnak meg néhány esztendő múltán a vállalattól.

Az új portás nem tudta, hogy értse ezt. Nadrág nélkül vagy autóval? Vagy elmebeteg?

Ez azonban már nem tartozik regényünk tárgyához. Az epizód csak annyiban bír jelentőséggel, hogy ha a portás nadrágja nem lép az események ésszerű sorrendje közé, akkor Mr. Theo bejelenti atyjának szándékát és mint jellemes ember, nem vonja vissza többé. Így azonban későbbre halasztotta a tévesen kapcsolt beszélgetést, és hálószobájába ment, hogy ledőljön kissé.

Ám ezzel már elindult élete rakétasebességgel, visszavonhatatlanul és végérvényesen, egy kacskaringós fordulatokkal dús pályán, elképesztő kalandok és örültségek között.

10.45-kor határozta el, hogy aludni tér, és 11.20-kor már együtt reggelizett jóízűen ama régóta porladó halottal, aki minden bajnak okozója lett.

MÁSODIK FEJEZET

A halottal véletlenül találkozott a hálószobájában, abból az alkalomból, hogy felfigyelt e néhai úr hortyogására, és amint benézett az ágy alá, ott látta a megboldogultat békében nyugodni, harsány álomba merülten.

- Halló! Mi ez?... Azonnal jöjjön ki az ágy alól!

A tetem vállat vont, mint aki nem szereti, ha minden csekélységet így eltúloznak, és gúnyos megnyugtatóssal dűnnyögte:

- Kérem, kérem... Mit van úgy oda?...

Előjött, de közben kibukkanó vállával feldöntötte a bordóernyős lámpát, ezután kinyitotta az ablakot, jobb kezefejét az utca fölé tartotta, mintha futólag megáldaná a járókelőket, majd fanyarul így szólt:

- Esik... Érdekes, hogy San Franciscóban minden szerdán esik.

Ez a gyáraktól lehet. Hány óra van?

A vörös milliomos nyomban egy fotóba ült, hogy teljes kényelemben, legszélesebb vigyorával élvezze az egész históriát. Az ilyen embereket ő gyűjtötte. Úgy érezte, hogy e világon annyi hülyeség történik naponta, és oly ritkán akad egy is, amelyik szórakoztató volna, hogy ilyesmiért hálásaknak kell lennünk.

- Kicsoda ön?

- Egon Small porszívó- és vasútjegyügynök. Ezenfelül több éve már meghaltam, ami mellesleg nem zárja ki azt, hogy megkínáljon egy cigarettával.

- Cigarettám nincs. Akar szivart?

- Nem. Hozasson cigarettát. Vendéget nem szokás ultimátumszerűen kínálni.

- De azt megbocsátja, hogy bemerészkedtem a hálósobámba?

- Azt nem veszem rossz néven, de mi volt annyira sürgős magának, hogy felébresszen? Nem olyan időket élünk, uram, hogy egy intelligens ember bárkit is felkeltsen, ha az illető éppen alszik... Pálinkája nincs?

- Oportói vörösborot tartok a háznál.

- Jellemző... - dűnnyögte keserű, lenéző gúnnyal.

- Egy milliomos... Nna!

- Nem fejezte be és legyintett, mint akit az udvariasság akadályoz, hogy megvető véleményét nyilvánítsa. A tükrös asztalról felvett egy kölniszórót, és bepermetezte az arcát.

- Nyomban hozatok pálinkát - kiáltott lelkesen Mr. Theo.

- És cigarettát is! Ön mától fogva a barátom!

- Hm... Megengedi, hogy ez esetben családi körülményeit szeretném ismerni? - És hivatalos zordsággal, mint aki a sárból egyenesen bejelentőlappá elevenedett, szinte vádlóan kérdezte: - Atyja neve?

- Walter Lincoln.

- Van valami köze a néhai Ábrahámhoz?

- Anyiban, hogy végül valamennyien eljutunk az ő kebelébe.

- A nagy államelnököt gondoltam, akit egy színház páholyában lelőttek vagy leszúrtak.

- Ártatlanok vagyunk!

Nemhogy az elnököt, de még egy belépőjegy árát sem szúrták le semmiféle színházban az őseim, mivel ezt a szórakozást nem kedvelték.

- Szép család - dörmögte, és megkóstolt egy pudingszerű valamit, de kiköpte, miután hajkenőcsnek bizonyult.

- Szívesen ennék valami hideg felvágottféléit, de figyelmeztetem, ha azt feleli, hogy csak meleg disznókarajt tart a háznál, habozás nélkül nyomban

LBRIS

We know
books

